

**ITÄ-SUOMEN
SEUDULLINEN
LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖ**

AIESOPIMUS

**Joensuun seudun liikennejärjestelmän
kehittämisestä vuosina 2023–2027**

1. SOPIJAOSAPUOLET

Tämä aiesopimus on tehty seuraavien osapuolien välille:

- Heinäveden kunta
- Ilomantsin kunta
- Joensuun kaupunki
- Kontiolahden kunta
- Liperin kunta
- Outokummun kaupunki
- Polvijärven kunta
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue (Siun sote)
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus
- Pohjois-Savon ELY-keskus

2. SOPIMUKSEN TAUSTA

Tämä aiesopimus on sopijaosapuolten yhteinen näkemys Joensuun seudun liikennejärjestelmän kehittämisestä sekä lähivuosina toteutettavista ja edistettävistä toimenpiteistä. Sopimus perustuu vuonna 2023 valmistuneeseen [Joensuun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan](#). Suunnitelman laadinnan yhteydessä on käyty kattavasti läpi toimintaympäristö ja sen muutokset, määritetty kehittämistavoitteet ja laadittu alustava toimenpideohjelma tavoitteiden toteuttamiseksi. Sopimuksen keskeisiä lähtökohtia ovat myös kuntastrategiat, Itä-Suomen liikennestrategia, Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelma sekä valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma, Liikenne12 sekä loppuvuodesta 2023 valmistuva Itä-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma.

Sopimus on jatkoa vuosille 2018–2021 ajoitetulle ja seuraavan sopimuksen voimaantuloon asti jatkuvaksi sovitulle aiesopimukselle, joka on toiminut runkona seudullisen liikennejärjestelmätyöryhmän toiminnalle. Aiesopimuksessa sovitut toimenpiteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Tällä sopimuksella tarkennetaan seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpideohjelmassa lähivuosille ajoitettuja toimenpiteitä.

Tähän sopimukseen kirjattuja toimenpiteitä toteuttaessaan osapuolet edistävät myös taustalla olevia kansallisia ja alueellisia liikennejärjestelmän kehittämistavoitteita. Seudullisen liikennejärjestelmätyön kautta jalkautetaan myös maakuntakaavan ja -suunnitelman strategisia linjauksia. Öljyvapaa ja vähähiilinen Pohjois-Karjala on nostettu maakunnan strategisen kehittämisen kärjiksi. Liikennejärjestelmän kehittämisen osalta tämä tarkoittaa mm. kestävästä liikkumisesta edistämistä, energiatehokkuuden huomioon ottamista sekä maankäytön suunnitteluun vaikuttamista.

3. TOIMENPITEET

Aiesopimus sisältää keskeisimmät liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet vuosina 2023–2027. Sopijaosapuolet sitoutuvat toimivaltansa ja käytettävissään olevien resurssien puitteissa toteuttamaan ja edistämään hankkeiden ja toimenpiteiden toteutumista. Kunkin toimenpiteen vastuorganisaatiosta, rahoitusjaosta ja ohjauksesta sovitaan erikseen tarkemman ohjelmoinnin yhteydessä. Toimenpiteiden toteuttamiseen voi osallistua myös sopimuksessa mainitsemattomia osapuolia. Toimenpiteet ohjelmoidaan ja viedään sopijapuolten päätöksentekoon osana jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä. Aiesopimus sisältää vain sellaisia toimenpiteitä, joiden rahoituksesta päättäminen on seudulla mahdollista. Yhden organisaation vastuulla tai päättävällä olevia toimenpiteitä ei ole otettu mukaan tähän sopimukseen.

Seudulla keskeisiksi toimenpidekokonaisuuksiksi on nostettu:

1. Yhteistyö maankäytön suunnittelun kanssa
2. Työpaikkojen saavutettavuuden parantaminen
3. Joukkoliikenteen esteettömyyden parantaminen ja henkilökuljetusten kehittäminen
4. Logistiikan tehostaminen
5. Arkiliikkumisen edistäminen

Lisäksi on määritetty seudun kannalta tärkeät edunvalvontaa edellyttävät toimenpiteet.

3.1 Yhteistyö maankäytön suunnittelun kanssa

1. Liikennetyöryhmä osallistuu aktiivisesti seudun yhteisen yleiskaavan päivitystyön ohjelmointiin, kaavan laadintatyöhön sekä erillisselvitysten ohjelmointiin ja laadintatyöhön
2. Otetaan joukkoliikenteen laatukäytävät teemaksi Joensuun seudun yleiskaavan uudistamistyössä
3. Tarkastellaan lentoaseman liityntäyhteyksiä eri kulkumuodoilla osana maankäytön kehittämistä

3.2 Työpaikkojen saavutettavuuden parantaminen

4. Toteutetaan Outokummun teollisuuskylän työmatkaliikkumisen hanke
5. Toteutetaan Jaaman teollisuusalueen liikkumisen ohjauksen hanke
6. Laajennetaan Joensuun kaupungin henkilöstön liikkumispolitiikkaa soveltuvilta osin seudun yrityksiin ja organisaatioihin

3.3 Joukkoliikenteen esteettömyyden parantaminen ja henkilökuljetusten kehittäminen

7. Toteutetaan seudullinen joukkoliikenteen esteettömyyden kehittämisselvitys (koko ketjun tarkastelu)
8. Kehitetään yhteistyötä joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelman laatimisessa ELY-keskuksen, kuntien ja hyvinvointialueen kesken
9. Etsitään toimijoiden yhteistyöllä uusia toimintamalleja järjestää kuljetuksia yhteiskunnan kokonaisedun mukaisesti
10. Laaditaan joukkoliikenteen liityntäpysäkkien kehittämissuunnitelma ja toteutetaan sen jatkotoimenpiteet

3.4 Logistiikan tehostaminen

11. Selvitetään Joensuun sataman kehittämistä hubiksi, jossa kontit saadaan raiteille (Pohjois-Karjalan logistiikkakeskus)
12. Edistetään puutavaran kuormaus- ja välivarastoalueiden kehittämistä
13. Varmistetaan erikoiskuljetusten toimivuus uusia hankkeita rakennettaessa sekä korjaus- ja muutostöiden yhteydessä

3.5 Arkiliikkumisen edistäminen

1. Toteutetaan liikenneturvallisuussuunnitelmien sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeiden jatkotoimenpiteitä erillisen määrittelyn mukaisesti
2. Laaditaan pyöräilyväylien viitoituksen toteuttamissuunnitelma ja toteutetaan suunnitelman toimenpiteet
3. Edistetään talvipyöräilyä kunnossapidon tasalaatuisuutta parantamalla

3.6 Edunvalvonnalliset teemat ja hankkeet

- Säännöllisen lentoliikenteen varmistaminen ja keskustelujen ylläpito markkinaehtoisien palvelun toteuttamiseksi
- Perusväylänpidon rahoitustason nosto ja ostovoiman turvaaminen
- Joukkoliikenteen valtionrahoituksen tasonnosto
- Vt9 Välikangas-Honkalampi parantamishankkeen toteuttaminen

- Pääteiden kehittämishankkeiden suunnitelmavalmiuden parantaminen
- Karjalan radan nopeudennostotoimenpiteiden toteuttaminen
- Kontiomäen, Pieksämäen ja Siilinjärven ratayhteyksien parantaminen
- Itäradan (Helsinki-Porvoo-Kouvola) edistäminen

4. SEURANTA JA SOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN

Aiesopimuksen toteutumista seurataan Joensuun seudun liikennetyöryhmän kokouksissa osana seudullista liikennejärjestelmätyötä. Tämän lisäksi aiesopimuksen toteutumista seurataan yleisellä tasolla myös Itä-Suomen liikennejärjestelmätyöryhmässä.

Joensuun seudun liikennetyöryhmä laatii kerran vuodessa tilannekatsauksen tämän sopimuksen toteutumisesta sekä tarkistaa, vastaako aiesopimus edelleen seudun yhteistä tahtoa. Työryhmä tekee esitykset tarvittavista tarkistuksista. Sovitut muutokset ja niiden perustelut kirjataan ja liitetään osaksi tätä sopimusta. Vähäiset muutokset aiesopimuksen sisältöön hyväksytään seudun liikennetyöryhmässä. Merkittävät muutokset hyväksytetään sopijaorganisaatioissa. Hyvissä ajoin ennen aiesopimuskauden päättymistä sovitaan uuden aiesopimuksen valmistelusta ja varmistetaan kytkentä muuhun liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvään suunniteluun.

5. SOPIMUKSEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Sopimusosapuolet ovat käsitelleet ja hyväksyneet sopimuspäivityksen. Päivitystä ei ole tarpeen hyväksyttää sopimusosapuolten allekirjoituksin.

Lopulliseen sopimukseen lisätään kuntien hyväksymisaikataulu.